

M.p. poniedziałek 27 sierpnia 1945 r.

Rok II. Nr. 179 (455)

KŁOPOTY PARTYJNE MIKOŁAJCZYKA

M.p. 27.VIII. Radio londyńskie podało wczoraj w nocy doniesienie z Warszawy, z którego wynika, że stronnictwo ludowe znajduje się w przedzie dnia rozłamu. Około połowy ogólnej liczby członków stronnictwa uznaje za swych przywódców Mikołajczyka i Kiernika, druga połowa zaś uznaje tych przywódców, którzy kierowali partią przed przybyciem Mikołajczyka do kraju. Rozłam w stronnictwie ludowym możliwy jest w najbliższym czasie.

FLOTA SOJUSZNICZA U WEJŚCIA DO ZATOKI TOKIJSKIEJ

Nowy Jork 27.VIII. Wielka flota sojusznicza, która znajduje się obecnie w zatoce Sagami, wpłynąć ma w ciągu najbliższych 12 godzin na wody zatoki Tokijskiej. 21 wysłanników japońskich przybyło dzisiaj na pokład pancernika amerykańskiego "Missouri", gdzie omawiali z adm. Halseyem szczegóły, związane z objęciem przez Amerykanów wielkiej bazy morskiej Yokosuka, leżącej u wejścia do zatoki Tokijskiej.

Manila 27.VIII. Lądowania wojsk sojuszniczych, przewożonych samolotami, na terenie Japonii przesunięte zostały o jeden dzień z powodu wielkiego tajfunu. Pierwsza grupa wojsk amerykańskich wylądować ma w dniu dzisiejszym, drugi rzut, w którym weźmie również udział gen. Mac Arthur, nastąpi w środę.

Nowy Jork 27.VIII. W kwaterze głównej adm. Mountbattena

w Rangoonie toczą się rokowania w sprawie kapitulacji całej południowej armii japońskiej. Armia ta liczy około 900 tys. ludzi.

Moskwa 27.VIII. Dziś ogłoszono, że wojska sowieckie wylądują na 3-ach wyspach Archipelagu Kurylskiego (między Japonią a Kamczatką).

Moskwa niezadowolona

Sztokholm 27.VIII. Prasa szwedzka donosi, że Moskwa wykazuje wyraźne niezadowolenie z powodu lądowania wojsk amerykańskich w Korei. Opinia sowiecka była przekonana, że Korea należy być całkowicie do sowieckiej strefy okupacyjnej.

KONTAKT Z TITO

TYLKO PRZEZ MOSKWĘ

Rzym 27.VIII. Włoski minister spraw zagranicznych Gasperi oświadczył, że stronnictwo do którego należy, t.j. partia chrześcijańsko-demokratyczna, szuka pośrednictwa Rosji w wybrwaniu różnic z rządem Tito. Do tychczasowe bowiem usiłowania nawiązania bezpośrednich rozmów z Tito nie przyniosły żadnego rezultatu.

TEKST TRAKTATU CHIŃSKO - SOWIECKIEGO

Londyn 27.VIII. W Moskwie i Czungkingu ogłoszono jednocześnie tekst traktatu przyjaźni i wzajemnej pomocy, zawartego przed dwoma tygodniami między Związkiem Sowieckim a Chinami. Traktat ten ratyfikowany już został przez oba państwa. Postanowienia traktatu przewidują, że oba państwa udzielą sobie wzajemnej pomocy na wypadek gdyby jedno z nich zagrożone zostało w przyszłości przez Japonię. Traktat mówi dalej o wzajemnej pomocy i współpracy gospodarczej oraz o niemieszaniu się jednego państwa do spraw wewnętrznych drugiego. Niektóre postanowienia traktatu stały się już nieaktualne wobec zakończenia wojny z Japonią. Sowiecko - chiński traktat o przyjaźni i wzajemnej pomocy zawarty został na lat 30 z prawem wypowiedzenia na rok przed upływem tego terminu. W razie niewypowiedzenia przez jedną ze stron przedłuża się na czas nieograniczony z prawem rocznego wypowiedzenia. Do traktatu dołączone są obszernie protokoły dodatkowe. Stwierdzają one m. in., że rząd sowiecki uznaje rząd narodowy w Czungkingu za jedyny suwerenny rząd całego terytorium chińskiego. Rosja uznaje suwerenność Chin nad Mandżurią. Natychmiast po ustaniu działań wojennych administrację cywilną w Mandżurii przejąć mają władze chińskie, jednak w okresie przejściowym najwyższą władzą wojskowa spoczywać ma w rękach dowództwa sowieckiego. Rosja zobowiązuje się wycofać swe wojska z Mandżurii w trzy miesiące po zakończeniu działań wojennych. Port Arthur będzie wspólną bazą marynarki wojennej sowieckiej i chińskiej, na Związku Sowieckim ciążyć będzie obowiązek obrony i rozbudowy portu i w rękach sowieckich spoczywać będzie jego zarząd. Port Dairen będzie wolnym portem, jednak przez przeciąg lat 30-tu pozostawać będzie pod wspólnym zarządem chińsko - sowieckim, po tym terminie przechodzi pod władzę Chin. Kolej wschodnio - mandżurska, prowadząca przez Charbin do Władywostoku i kolej południowo - mandżurska, prowadząca z Charbinu do Portu Arthura, administrowane będą przez 30 lat przez chińsko - sowieckie towarzystwo, które nosić (dokonczenie na str.2.)

Nagłe zakochczenie przez St. Zjednoczone dostaw dla ich sojuszników z tytułu ustawy Lend - Lease, wywołało groźbę wielkiego kryzysu gospodarczego w Anglii - przedsmak trudności jakie czekają świat w okresie przejściowym od wojny do pokoju.

Do czerwca r.1941 W. Brytania musiała płacić złotem, lub walorami wymiennymi na złoto, za amerykańskie dostawy, konieczne dla prowadzenia wojny. Kiedy wyczerpał się zapas złota i walorów zagranicznych, Anglia nie miała już czym dalej płacić. Prezydent Roosevelt, który rozumiał, że waloz ona nie tylko w własnej obronie, ale również w obronie St. Zjednoczonych, przeprowadzi przez parlament ustawę Lend - Lease, mocą której wszyscy sojusznicy Stanów Zjednoczonych otrzymywali odtąd dostawy faktycznie za darmo. Ogółem dostawy te osiągnęły wartość 41 miliardów dolarów, z tego W. Brytania otrzymała 29 miliardów. Dostawy nie ograniczyły się tylko do materiałów wojennych w ścisłym słowa tego znaczeniu, lecz obejmowały praktycznie wszystko, czego potrzebowały armie walczące na frontach i ludność cywilna, pracująca na tyłach. Szczególnie ważne były dostawy żywności oraz surowców przemysłowych.

Nagłe wstrzymanie dostaw jest naturalną konsekwencją faktu, iż ustawa ma ważność na okres wojenny. Trudności w jakie wskutek tego wtrącona została W. Brytania polegają na tem, że nie może ona nagle zrezygnować z bezpłatnych dostaw żywności i surowców, bo nie ma dewiz, aby za nie płacić. Nie chce również kredytu, bo nie wie czy Ameryka zgodzi się aby został on spłacony przez przyjęcie towarów angielskich - jedyny sposób w jaki dłużnik nie posiadający złota może spłacić swe zobowiązania.

Anglicy twierdzą, że ponieśli największe gospodarze ofiary na rzecz wojny; cały przemysł nastawili na produkcję wojenną, rezygnując z eksportu i z tego powodu nie mają czym płacić za niezbędny

będzie nazwę "kolej chińsko - czanguńska". W sprawie Mongolii zewnętrznej (obecnie zsovietyzowanej - przyp.red) postanowienia traktatu ustalają, że Chiny uznają niepodległość tej prowincji, jeżeli plebiscyt jej mieszkańców wypowie się w tym kierunku. Rosja uznaje władzę rządu chińskiego nad prowincją Sinkiang (Turkiestan chiński). Czungking 27.VIII. Przywódca komunistów chińskich z prowincji Yanan Mao - tse - tung wyraził zgodę na przybycie do Czungkingu dla rozmów z Ciang Kai Szkiem.

"NIE ZWRACAMY SIĘ DO AMERYKI JAKO ŻEBRACY"

Londyn 27.VIII. Przewodniczący delegacji brytyjskiej dla rokowań ekonomicznych z rządem amerykańskim lord Keynes wyjechał już do St. Zjednoczonych, a w najbliższych dniach udaje się również do Waszyngtonu ambasador brytyjski lord Halifax. Sprawa pomocy amerykańskiej i ogólnej sytuacji ekonomicznej Anglii jest dziś głównym tematem artykułów prasy londyńskiej. Przewiduje się, że premier Attlee ogłosi apel do narodu, przygotowując go na dłuższy okres ograniczeń. Dzisiejszy "Daily Telegraph" pisze: Nie zwracamy się do Ameryki jako żebracy. Zanim działać rozpoczniemy postanowienia Lend - Lease Anglia zapłaciła przemysłowi amerykańskiemu przeszło milion dolarów za dostawy wojenne. Pozbawiliśmy się prawie całego zapasu złota, popadliśmy w długi, zrezygnowaliśmy niemal

zupełnie z eksportu - wszystko to uczyniliśmy dla wspólnej sprawy zwycięstwa nad Niemcami i Japonią. Dziś staramy się o zawarcie układu, który nie dopuściłby do zaprzepaszczenia pokoju.

import. Muszą mieć czas na przestawienie produkcji, a w międzyczasie muszą nadal otrzymywać pomoc. Jak widać cały kryzys nie jest jedynie spowodowany układem stosunków w czasie wojny, ale również niepewną przyszłością: jakie prądy dominować będą w polityce ekonomicznej świata a przede wszystkim - najbogatszego państwa - Stanów Zjednoczonych?

Czy otworzy ono swe granice dla towarów innych państw, czy też powtórzy błąd, popełniony po poprzedniej wojnie, i otoczy swój rynek krajowy murem celnym, jednocześnie rzucając się na podbój rynków całego świata? Anglia już dziś grozi, że jeżeli Ameryka nie pójdzie jej na rękę to zamknie rynki wszystkich podległych jej politycznie krajów przed eksportem amerykańskim.

Przyszłość pokoju światowego nie tylko zagrożona jest przez "czystą politykę". Nie mniejszą groźbę stanowią trudności gospodarze. Jedno i drugie są sobie wzajemnie genezami i konsekwencjami - wzajemnie się dopingują.

zapełnie z eksportu - wszystko to uczyniliśmy dla wspólnej sprawy zwycięstwa nad Niemcami i Japonią. Dziś staramy się o zawarcie układu, który nie dopuściłby do zaprzepaszczenia pokoju.

WYKRYWANIE NIEMIECKICH TAJNYCH BRONI

Londyn 27.VIII. W Londynie i Waszyngtonie ogłoszono jednocześnie komunikat o pracach uczonych brytyjskich i amerykańskich nad wykrywaniem tajnych broni niemieckich. Prace te były wielce utrudnione, gdyż Niemcy ukrywali jaknajstarej wszelkie plany i szkice, odwajając je nawet w szybach kopali i zakopując pod żyzkami potoków. Mimo tego wykryto wiele tajnych broni, a niektóre z nich użyte już zostały w ostatniej fazie wojny z Japonią. Uczeni anglosascy wykryli m.in. szczegóły konstrukcyjne wynalezionej przez Niemców pocisku raketowego kierowanego przez pilota, mogącego przelecieć Atlantyk w ciągu 17 minut. Zasięg tego pocisku wynosi 5 tys. km. Wykryto też sposoby otrzymywania nowych produktów syntetycznych z węgla, jak masło, mydło i smary.